

Lausunto Härkäsuon läjitysalueen pilaantuneiden kaatopaikkavesien käsittelyn tehostamistarpeesta

649/11.02.00/2017

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 28.05.2019 § 38

Vs. ympäristöpäällikkö Marjut Taipaleenmäki 14.5.2019

Asia

Etelä-Suomen aluehallintovirasto dnro ESAVI/18829/2017

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Naantalın kaupungin ympäristön-suojeluviranomaisen lausuntoa Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n Härkäsuon läjitysalueen pilaantuneiden kaatopaikkavesien käsittelyn tehostamistarpeesta. Lausuntoa pyydetään 23.5.2019 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiseen on myönnetty 31.5.2019 saakka.

Selvitys Härkäsuon läjitysalueen pilaantuneiden kaatopaikkavesien käsittelyn tehostamistarpeesta

Ympäristölupapäätöksen lupamääräys 7

Etelä-Suomen aluehallintoviraston on päätöksessä nro 183/2017/1 Härkäsuon läjitysalueen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta antanut lupamääräyksen 7, joka kuuluu seuraavasti:

"Kaikki kaatopaikan suotovedet ja muut kuin pintarakenteilla peitetyillä alueilla syntyvät hulevedet tulee johtaa rakennettuun viivästysaltaaseen. Vedet altaasta voidaan johtaa tarkkailukaivon kautta edelleen alueelta etelään johtavaan ojaan.

Luvan saajan tulee, ottaen huomioon kaatopaikan jäljellä oleva käyttöaika ja pintarakenteiden rakentamisaikataulu sekä vesistä aiheutuva kuormitus ja ympäristövaikutukset, selvittää pilaantuneiden kaatopaikkavesien käsittelyn tehostamistarve ja tarvittaessa esitys puhdistustekniikasta ja sen käyttöönottoaikataulusta. Selvitys tulee toimittaa lupaviranomaiselle 30.9.2018 mennessä."

Lupamääräystä on perusteltu mm. valtioneuvoston kaatopaikoista annetulla asetuksella (331/2013), jonka 5 §:ssä edellytetään mm., että *"Kaatopaikkavedet on kerättävä yhteen käyttämällä salaojitusta, pumppausta tai muuta soveltuvaa teknistä ratkaisua. Kerätyt kaatopaikkavedet on puhdistettava tehokkaasti kaatopaikalla tai johdettava muualle puhdistettaviksi."*

Lupamääräyksen perusteluissa todetaan edelleen mm. seuraavaa: "Kaato-

paikkavedet johdetaan ojaan selkeytysaltaan kautta, mikä jossakin määrin pidättää kiintoaineen ja siihen sitoutuneiden metallien kulkeutumista purku-ojaan. Kiintoaineiden purkautumista ojaan on kuitenkin tapahtunut, eikä selkeytysallas pidätä tuhkasta suotovesiin liukenevia suoloja. Suotovesien määrään ja laatuun vaikuttaa myös kaatopaikan pintarakenteiden toteutus-aikataulu. Tämän vuoksi vesien käsittelytarpeen ratkaisemiseksi tarvitaan hakijan selvitys em. seikoista sekä jäljellä olevaan käyttöaikaan, kuormitukseen ja ympäristövaikutuksiin perustuva arvio vesien puhdistamisen tehositustarpeesta."

Härkäsuon alueen käyttö

Härkäsuon läjitysalueella on neljä eri aluetta (A, B, C, D), joilla läjityksen kokonaispinta-ala on yhteensä 9,5 ha. A-, B- ja C-alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on 5,3 ha, ja niiden käyttö on päättynyt 31.10.2007. ABC-alueille on sijoitettu lentotuhkaa 590 690 tonnia, suodatinkakkujätettä 5857 tonnia ja hylkyhiiltä 1652 tonnia. ABC-alueiden sulkeminen on saatu päätökseen vuoden 2014 lopussa. Suljetun pintarakenteen päälle on kylvetty nurmiosa ja siihen on muodostunut runsas pintakasvillisuus.

Loppusijoitustoiminta jatkuu edelleen D-alueella. Alueella on käytössä täytöttilavuutta yhteensä noin 200 000 m³. Lyhyimmillään läjityskapasiteetti riittää 3-5 vuodeksi ja pisimmillään 10-15 vuodeksi riippuen jätteiden hyötykäytöstä.

Pintavesien tarkkailu

Hyväksytyn tarkkailuohjelman mukaisesti pintavesiä tarkkaillaan kolmessa havaintopisteessä; läjitysalueen selkeytysaltaalla, läjitysalueen alapuolisessa ojassa ja läjitysalueen pohjoispuolisessa ojassa, johon ei johdeta läjitysalueen vesiä.

Härkäsuon läjitysalueella muodostuvat suoto- ja valumavedet johdetaan kokoojaojia pitkin selkeytysaltaaseen. Altaan tilavuus on 600 m³ ja pohjan tiiveys on varmistettu bentoniittimatolla. Selkeytysaltaasta vedet purkautuvat etelään laskevaan avo-ojaan, josta edelleen Orjanojan ja Vaarjoen kautta mereen Luikkionlahteen.

Mittausraporttien mukaan läjitysalueen vaikutus on näkynyt selkeytysaltaan etelään virtaavan ojan pitoisuuksissa mm. kloridin, sulfaatin ja molybdeenin osalta. Pitoisuudet ovat vaihdelleet mm. sadannan mukaan. Ojaan tulee myös valuma-alueen kuormitusta.

Kadmium, elohopea, nikkeli ja lyijy ovat vesipuitteiden mukaisesti yksilöity vesiympäristölle vaaralliseksi ja haitalliseksi aineiksi, ja niiden pitoisuudelle vesistössä on asetettu ympäristölaatunormit. Ympäristölaatunormi/päästöraja-arvo sekä selkeytysaltaalta lähtevän veden pitoisuudet (µg/l) vuosina 2015, 2016 ja 2017 vuosikeskiarvoina olivat seuraavat:

elohopea	1,1; 1,2; 0,5	5 raja-arvo
kadmium	3,2; 0,3; 0,1	0,2 normi 10 raja-arvo
lyijy	0,2; 0,3; 0,2	1,3 normi
nikkeli	2,5; 3,2; 3,2	8,6 normi

Johtopäätökset ja hakijan esitys

Laaditun selvityksen mukaan päästöjen pintavesivaikutukset ovat vähäisiä eivätkä aiheuta rannikkoveden ympäristölaatunormien ylittymistä merivedessä, sillä ko. metallien pitoisuudet ovat ympäristölaatunormeja pienemmät jo Härkäsuon läjitysalueen selkeytsaltaalta lähtevässä vedessä. Kun lisäksi huomioidaan Härkäsuon läjitysalueen arvioitu jäljellä oleva käyttöaika, ei hakijan mukaan vedenkäsittelyn tehostamiselle ole tarvetta eikä sitä siten voida pitää kustannustehokkaana.

Hakija esittää, että laaditun selvityksen perusteella Härkäsuon nykyinen vesienkäsittely on riittävä, sillä Härkäsuon tarkkailussa ei ole havaittu kuormituksen aiheuttaneen merkittäviä pintavesivaikutuksia lähimmissä ojissa. On myös otettava huomioon, että läjitysalueen vesistökuormitus on vähentynyt ympäristöluvan tarkistamishakemuksessa esitetystä tilanteesta, sillä läjitysalueesta noin 55 % on nykyisin peitetty.

Hakemusasiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

VS. YMPÄRISTÖPÄÄLLIKÖ:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Alueen läjityskapasiteetti hakijan arvion mukaan riittää 3-15 vuodeksi riippuen tuhkan hyötykäyttöasteesta. Kuormitukseen vaikuttaa myös alueen sulkemisaikataulu. Mikäli arviot alueen käytöstä tarkentuvat siten, että alue on vielä käytössä useita vuosia eikä alueen sulkemistarvetta toistaiseksi ole, tulee kaatopaikkavesien käsittelyä tehostaa kaatopaikalla riittävällä puhdistusratkaisulla.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA:

Vs. ympäristöpäällikön ehdotus hyväksyttiin